

24 februari -21

Regeringskansliet

Näringsdepartementet

Fk Jordbruksverket /Naturvårdsverket

Angående regeringsuppdraget att peka ut särskilda marker som kan hanteras utanför den gemensamma jordbrukspolitiken som gått till Naturvårdsverket och Jordbruksverket

FSF har tagit del av såväl SJVs som NVs inskickade synpunkter till Regeringskansliet. Glädjande nog ser vi att Naturvårdsverkets synpunkter till stor del sammanfaller med våra. Vi ser det angeläget att i tidigt skede framföra våra åsikter och synpunkter.

Förbundet Svensk Fäbodkultur har deltagit i hela processen vid utformandet av CAP/GJP inför nästkommande avtalsperiod, deltagit i sakråd, svarat på remisser och skickat in yttranden mm.

Det norrländska jordbruket har i alla tider varit beroende av att djur har betat på skogen under hela betesperioden vid gårdens/byns fäboddar och utmarker. Detta för att jordbruket ska klara att vinterföda gårdens djur. Fäbodbruket i Sverige bygger på mulbetesrätten.

Detta traditionella fäbodbete visar sej uppfylla tre av våra viktiga miljömål: levande skogar, ett rikt odlingslandskap och ett rikt växt- och djurliv. Miljömålet myllrande våtmarker finns även med.

Av de ca 200 jordbrukare som har stödet "fäbod i bruk" ingår detta för de flesta, som en del i årets jordbrukscykel där även andra ersättningar till jordbrukaren från Jordbruksverket/EU ingår. Tex ersättning för skörd av hö/ensilage, skötsel av betesmarker/ängar, skörd av övriga grödor och hållning av lantrasdjur.

Att skilja ut Fäbodersättningen från Jordbrukarstödet i övrigt riskerar att öka den administrativa bördan för jordbrukaren, särskilt om det hanteras av flera verk.

Vi vill också påpeka att målsättningen att öka gruppen som erhåller fäbodstöd för mer bete på skogen, skulle underlättas om den stipulerade arealen vid fäbod sänks från 6 ha till 4 ha. Vi har tidigare påpekat att fler lantbrukare med fäbod sköter markerna och bidrar till den biologiska mångfalden med betande djur eller slätter utan att de söker eller erhåller stöd.

Vårt förslag om utökade markklasser/och översyn av begreppet skogsbete gäller än. Bilaga 1 bifogas.

Mångbruk av skogen gäller vid fäbodskötsel och vi ser fram emot att vara med i remissomgången av skogsutredningen.

Efter översynen av stödmöjligheterna skulle ökad rådgivning i frågan ske.

FSF vill att fäbodbrukets egna företrädare, i samarbete med berörd länsstyrelse, är med.

Här kan måluppfyllelsen uppfyllas med råge särskilt om stöden kommer in i ett sammanhang

där lönsamheten att bedriva småskaligt jordbruk beaktas.

Vi vill ha höjda ersättningar och en samsyn i regelverk bland de myndigheter som har att råda över fäbodbrukarnas arbetssituation som innefattar att betesmarker betas, att traditionella lantrasdjur används och bevaras, att traditionell mjölkhantering bedrivs, att livsmedelsförsörjning säkras och att kulturhistoriska byggnader vårdas.

FSF uppskattar att vid en betesresursinventering bör fodervärdet i utmarker och skog vara ca 3-5 miljarder kronor per år. Fäbodbruket är en del detta.

En utredning i frågan skulle ligga väl i tiden med skogsutredningens intentioner.

För att den traditionella mjölkhanteringen vid fäbodar inte ska försvinna har vi skrivit om behovet av ett särskilt stöd till just mjölkhanterande fäbodbrukare. Inte minst utifrån livsmedelsförsörjning, cirkulär ekonomi, resiliens och artiklarna 8 j och 10 c i CBD. Bilaga 2 bifogas.

FSF anser att:

Fäbodersättningen även fortsättningsvis hanteras inom CAP av Jordbruksverket

Ett nationellt stöd utöver EU stöd tillkommer enl NV förslag

Ersättningarna bör höjas så att fler fäbodbrukare stimuleras att fortsätta och så att nya brukare stimuleras att ansöka

FSF ges möjlighet att delta i kommande samtal kring begrepp och ersättningsnivåer

Skrivelsen om den traditionella mjölkhanteringen hanteras i detta sammanhang

Arealen vid fäbodar sänks till 4 ha för att få fler aktiva sökande fäbodbrukare

Betet i skogen, mulbetet och foderresursen kommer att utredas ytterligare

Vår del i miljömålen 11,12, 13 och 16 beaktas och värdesätts

Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk (FSF)

Kenneth Johansson

ordförande

kenneth.johansson@fabod.nu

